

VAN GASTEREN – JURISTEN
Laura van Gasteren-Donker | Michiel van Gasteren

Woubrugge, 4 juni 2026

Aan: Provinciale Staten van Zuid-Holland
Betreft: Reactie op besluitvorming Herziening Omgevingsbeleid 2025 en windzoekgebieden
Groene Hart

mede namens Stichting Behoud Open Landschap

Geachte Statenleden,

Na de vergadering van 3 juni 2026 willen wij toch nog kort reageren op de uitkomst rondom de Herziening Omgevingsbeleid 2025 en de windzoekgebieden in het Groene Hart.

Allereerst realiseren wij ons dat meerdere Statenleden zich de afgelopen maanden serieus hebben verdiept in de zorgen die vanuit inwoners, gemeenten en maatschappelijke organisaties naar voren zijn gebracht. Daar hebben wij waardering voor. In gesprekken, commissievergaderingen en publieke uitspraken hebben wij oprecht gevoeld dat thema's als gezondheid, leefomgeving, ruimtelijke kwaliteit, participatie en bestuurlijke zorgvuldigheid daadwerkelijk werden gehoord.

Juist daarom komt de uiteindelijke uitkomst voor ons dubbel binnen.

Enerzijds begrijpen wij dat het uit de Omgevingsvisie halen van de onderzoekslocaties voorkomt dat deze locaties nu direct planologisch worden verankerd. Dat is belangrijk.

Formeel zijn de zoekgebieden via een amendement uit de Omgevingsvisie gehaald, maar materieel blijven dezelfde locaties via de motie 'Onderzoekslocaties Wind' en de herziene tekst van de Omgevingsvisie bestuurlijk nog steeds in beeld voor vervolgonderzoek en een volgende herziening. Daardoor voelen veel inwoners dat hun zorgen nog niet zijn weggenomen.

De vergelijking die tijdens de vergadering door de ChristenUnie werd gemaakt — waarbij een gehaktbal platgeslagen wordt en vervolgens "hamburger" wordt genoemd — bleef daarbij bij veel inwoners hangen. Voor veel omwonenden voelt het alsof de vorm wel is veranderd, maar de inhoud in essentie hetzelfde is gebleven.

Dat geldt nadrukkelijk ook voor gebieden als de Vierambachtspolder, de Wassenaarse Polder en de omgeving van Nieuwkoop, waar inwoners juist de afgelopen maanden zeer duidelijk hebben aangegeven hoe groot de zorgen zijn over gezondheid, open landschap, natuur, leefkwaliteit en de nabijheid van Schiphol.

Daarmee voelt het besluit voor veel inwoners als een bestuurlijke tussenconstructie waarbij de politieke besluitvorming feitelijk wordt doorgeschoven, terwijl inwoners zich inmiddels al maandenlang zeer duidelijk hebben uitgesproken. Er zijn duizenden handtekeningen aangeboden, gemeenten hebben zich uitgesproken, vele inwoners hebben ingesproken en ook

inhoudelijk zijn omvangrijke medische, juridische, ruimtelijke en luchtvaartgerelateerde zorgen ingebracht.

Wat daarnaast teleurstelt, is dat de vergadering van 3 juni voor veel inwoners uiteindelijk geen bestuurlijke duidelijkheid of daadwerkelijke zekerheid heeft gebracht. De onzekerheid over hun leefomgeving blijft daarmee bestaan, mogelijk nog jarenlang.

De vergelijking die tijdens de vergadering door de heer Van de Breevaart werd gemaakt met “een jaar langer in voorarrest” raakte daarom bij veel inwoners een gevoelige snaar. Voor veel omwonenden voelt het alsof de onzekerheid formeel wel is verplaatst, maar inhoudelijk nog altijd boven hun leefomgeving blijft hangen.

Daarom is het voor ons moeilijk te rijmen dat tegelijkertijd wordt gesproken over het “creëren van draagvlak” of het opnieuw onderzoeken van dezelfde locaties.

Voor veel inwoners voelt het wrang dat juist in dezelfde herziening uitgebreid wordt gesproken over participatie, invloed van inwoners en het belang van vertrouwen in de overheid, terwijl een groot deel van diezelfde inwoners ervaart dat maandenlange inspraak, duizenden handtekeningen en brede maatschappelijke zorgen uiteindelijk nauwelijks hebben geleid tot bestuurlijke duidelijkheid.

Het beeld dat nu bij veel inwoners ontstaat, is niet dat er een duidelijke ruimtelijke keuze is gemaakt, maar dat een politiek ingewikkeld dossier bestuurlijk is doorgeschoven naar een volgende fase.

Voor veel inwoners voelt het nu alsof het besluit politiek is doorgeschoven tot na de verkiezingen van maart 2027, maar ruimtelijk en bestuurlijk nog steeds volledig open ligt. Daardoor ontstaat bij veel inwoners het gevoel dat niet zozeer een keuze is gemaakt, maar vooral tijd is gekocht. Daarmee ontstaat bij veel inwoners het gevoel dat politieke beheersbaarheid uiteindelijk zwaarder heeft gewogen dan het geven van duidelijke richting aan inwoners.

Juist daardoor ontstaat bij veel inwoners het gevoel dat participatie wel wordt georganiseerd, maar dat daadwerkelijke invloed op de uitkomst ontbreekt zodra de politieke druk toeneemt.

Juist omdat meerdere partijen en Statenleden zich de afgelopen periode publiekelijk kritisch hebben uitgesproken over windturbines in open Groene Hart-polders en nabij Schiphol, is de teleurstelling groot dat inwoners na 3 juni nog steeds niet weten waar zij bestuurlijk werkelijk aan toe zijn.

Daarbij bleef ook een uitspraak vanuit één van de coalitiepartijen hangen dat voorkomen moet worden dat het Groene Hart een “kopie van de Flevopolder” wordt. Veel inwoners herkenden zich juist in die zorg. Tegelijkertijd ervaren zij nu dat er, ondanks dergelijke uitspraken, nog steeds geen daadwerkelijke bestuurlijke duidelijkheid is gegeven over de toekomst van deze open polderlandschappen.

Dat heeft het vertrouwen van veel inwoners in Provinciale Staten als volksvertegenwoordiging een flinke klap gegeven. Veel inwoners hebben het gevoel dat zij zich gedurende maanden intensief, inhoudelijk en respectvol hebben uitgesproken, zonder dat dit uiteindelijk heeft geleid tot een heldere bestuurlijke keuze.

Wat daarbij tijdens gesprekken in en rondom de vergadering eveneens opviel, is dat zelfs bij partijen waarmee direct inhoudelijk contact plaatsvond, niet altijd volledig duidelijk leek welke gevolgen de gewijzigde tekst van het omgevingsbeleid na de herziening precies heeft, en welke bestuurlijke en ruimtelijke doorwerking amendementen en moties daarin feitelijk behouden.

In gesprekken met het CDA bleek bovendien dat men niet op de hoogte was van de inhoud van bepaalde opvallende zienswijzen uit de stapel, terwijl tegelijkertijd wel besluiten werden genomen die rechtstreeks invloed hebben op dezelfde gebieden en inwoners.

Juist dat voedt bij veel inwoners de zorg dat de politieke besluitvorming rondom deze locaties complexer en minder transparant is geworden dan voor inwoners vooraf zichtbaar was.

Daarmee ontstaat tegelijkertijd het risico dat inwoners zich steeds minder onderdeel voelen van een gezamenlijk bestuurlijk proces, en zich uiteindelijk genoodzaakt zien om toekomstige besluitvorming pas via exceptieve toetsing in vergunningprocedures aan de bestuursrechter voor te leggen.

Wat daarnaast zorgen oproept, is dat richting december waarschijnlijk landelijke normen voor wind op land zullen verschijnen. Daarmee ontstaat bij ons het gevoel dat de ruimte voor echt scherpe provinciale afwegingen mogelijk steeds kleiner wordt. Zeker in kwetsbare open polderlandschappen rondom Schiphol roept dat fundamentele vragen op over leefomgeving, veiligheid, gezondheid en bestuurlijke betrouwbaarheid.

Voor veel inwoners voelt het alsof zij inmiddels niet meer vragen om hun gelijk, maar simpelweg om bestuurlijke eerlijkheid: zeg óf duidelijk dat deze locaties definitief van tafel zijn, óf erken eerlijk dat zij voorlopig nog steeds boven de markt blijven hangen.

Wij hopen daarom dat Provinciale Staten de komende periode niet alleen kijken naar de technische uitvoerbaarheid van beleid, maar ook naar het vertrouwen van inwoners in de overheid. Want juist dat vertrouwen staat inmiddels onder druk.

Voor ons persoonlijk is dit dossier inmiddels veel meer geworden dan een ruimtelijke discussie alleen. Want uiteindelijk draait dit dossier voor veel inwoners niet alleen meer om windturbines, maar om de vraag of inwoners nog kunnen vertrouwen op duidelijke, eerlijke en voorspelbare besluitvorming over hun eigen leefomgeving.

Met vriendelijke groet,

Van Gasteren – Juristen

Laura van Gasteren-Donker
Michiel van Gasteren

mede namens Stichting Behoud Open Landschap